

KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITTO RY

SÄÄNTÖMUUTOSEHDOTUKSET (VARSINAINEN EHDOTUS)

Ehdotukset on antanut liittohallitus 29.3.2019

Liittokokous päättää sääntömuutoksista 18.5.2019

- Sääntömuutosehdotuksia sisältyy seuraaviin kohtiin: 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ja 17.

1 NIMI, KOTIPAikka JA TOIMIALUE

Yhdistyksen nimi on Kehitysvammaisten Tukiliitto ry. Yhdistyksen kotipaikka on Tampere ja toimialue Suomi. Yhdistystä kutsutaan näissä säännöissä jäljempänä Tukiliitoksi. Kansainvälisissä yhteyksissä voidaan käyttää nimeä Inclusion Finland KVTL.

2 TARKOITUS

Tukiliitto on valtakunnallinen jäsenyhdistystensä muodostama ihmisoikeus- ja kansalaisjärjestö.

Tukiliiton kohderyhmään kuuluvat apua ja tukea asioiden ymmärtämiseen, oppimiseen ja arjen toimintoihin tarvitsevat ennen aikuisikää vammautuneet henkilöt sekä heidän perheensä ja muut läheisensä.

Tukiliiton tarkoituksena on:

- edistää perusoikeuksien ja erityisesti YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevassa yleissopimuksessa määriteltyjen ihmisoikeuksien toteutumista
- tukea osallisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä itsemääräämisoikeutta kaikissa elämänvaiheissa sekä
- edistää yhteiskunnan muutosta sellaiseksi, että mahdollisuudet toimivaan arkeen ja yksilölliseen elämään toteutuvat.

3 TOIMINTAMUODOT

Tarkoituksensa toteuttamiseksi Tukiliitto:

- vaikuttaa lainvalmistelijoihin ja päätöksentekijöihin lainsäädännön ja palvelurakenteiden kehittämiseksi

- tukee jäsenyhdistystensä toimintaa yhdenvertaisuuden toteutumiseksi ja ihmisoikeuksien vahvistamiseksi
- tukee jäsenyhdistystensä toiminnan kehittämistä
- kehittää elämänlaatua, yhdenvertaisuutta, osallisuutta, vertaistukea ja oikeuksien toteutumista edistäviä toimintamalleja
- järjestää ohjausta, neuvontaa, koulutusta sekä kuntoutus- ja lomatoimintaa
- toteuttaa viestintää ja julkaisee jäsenlehtiä, alan kirjallisuutta ja muuta alan materiaalia sekä harjoittaa tutkimustoimintaa
- vaikuttaa julkiseen keskusteluun ja asenteisiin sekä päättäjiin, viranomaisiin ja elinkeinoelämään vammaisten ihmisten aseman parantamiseksi
- jakaa kohderyhmään kuuluville vammaisille henkilöille apurahoja
- toimii yhteistyössä kansallisten ja kansainvälisten vammais- ja kansalaisjärjestöjen sekä muiden toimijoiden kanssa uusien toimintamallien kehittämiseksi ja jakamiseksi.

4 TOIMINNAN RAHOITUS

Toimintansa rahoittamiseksi Tukiliitto perii jäseniltään jäsenmaksuja ja vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä omistaa toimintaansa varten tarpeellista irtainta ja kiinteää omaisuutta ja harjoittaa omaisuuden vuokraustoimintaa.

Tukiliitto voi harjoittaa välittömästi tarkoituksensa toteuttamiseen liittyvää elinkeinotoimintaa ja muuta toimintaa.

5 JÄSENET

Tukiliiton varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä Suomessa toimiva rekisteröity paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen yhdistys, joka haluaa edistää näiden sääntöjen 2-kohdassa ilmenevän tarkoituksen toteuttamista ja joka sitoutuu noudattamaan näitä sääntöjä. Paikallisten yhdistysten muodostamaan alueelliseen yhdistykseen voi kuulua myös suoraan henkilöjäseniä. Varsinaista jäsentä kutsutaan näissä säännöissä jäljempänä jäsenyhdistykseksi.

Kannatusjäseneksi voidaan hyväksyä oikeuskelpoinen yhteisö, säätiö tai yksityinen henkilö, joka haluaa tukea Tukiliiton tarkoitusta ja toimintaa.

Kunniapuheenjohtajaksi ja kunniajäseneksi voidaan kutsua yksityinen henkilö, joka on huomattavasti edistänyt ja tukenut Tukiliiton toimintaa.

Varsinaisen jäsenen ja kannatusjäsenen hyväksyy Tukiliiton hallitus. Kunniapuheenjohtajan ja kunniajäsenen kutsuu liittohallituksen esityksestä liittokokous. Kunniapuheenjohtajan valinta edellyttää, että liittohallituksen esitystä kannattaa vähintään kolme neljäsosaa liittokokouksessa annetuista äänistä.

6 JÄSENMAKSU

Jäsenyhdistyksen on suoritettava vuosittain jäsenmaksu Tukiliitolle. Jäsenmaksu lasketaan kertomalla jäsenyhdistyksen kalenterivuoden ensimmäisenä päivänä määräytyvä jäsenmäärä Tukiliiton liittokokouksen vuosittain vahvistamalla yksikköperusteella. Liittokokous voi päättää, että jäsenyhdistysten henkilö- ja yhdistysjäseniin sovelletaan eri yksikköperustetta. Liittokokous

voi myös päättää tietyn jäsenyhdistyksen vapauttamisesta jäsenmaksusta ottaen kuitenkin huomioon jäsenyhdistysten yhdenvertaisen kohtelun.

Kannatusjäsenen on suoritettava vuosittain liittokokouksen erikseen oikeuskelpoisille yhteisöille ja säätiöille sekä yksityishenkilöille määräämä kannatusjäsenmaksu.

Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsen eivät maksa jäsenmaksua.

7 JÄSENEEN EROAMINEN JA EROTTAMINEN

Jäsen voi erota Tukiliitosta ilmoittamalla siitä kirjallisesti Tukiliiton liittohallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai ilmoittamalla asian liittokokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi.

Jäsenyhdistys ja kannatusjäsen katsotaan eronneeksi Tukiliitosta, jos jäsen on jättänyt jäsenmaksunsa kahdelta vuodelta peräkkäin maksamatta. Erottamisesta päättää liittohallitus ja ero tulee voimaan, kun liittohallitus on kirjannut erottamisen pöytäkirjaansa. Päätöksestä ei voi valittaa.

Tukiliiton hallitus voi erottaa jäsenen, joka on jättänyt täyttämättä velvoitteensa, ei enää täytä jäsenyyden ehtoja tai jonka toiminta Tukiliitossa tai sen ulkopuolella on huomattavasti vahingoittanut liittoa. Jäsenyhdistys voi valittaa erottamispäätöksestä liittokokoukselle jättämällä kirjallisen valituksen Tukiliiton liittohallitukselle kolmenkymmenen (30) vuorokauden kuluessa asiasta tiedon saatuaan. Valitus on käsiteltävä ensimmäisessä mahdollisessa sääntömääräisessä liittokokouksessa.

8 PÄÄTÖSVALTA

Tukiliiton ylintä päätösvaltaa käyttää liittokokous.

Liittoäänestyksessä päätösvaltaa käyttävät Tukiliiton jäsenyhdistysten jäseninä olevat yksityiset henkilöt sekä kunniapuheenjohtajat ja kunniajäsenet.

Tukiliittoa edustaa ja sen asioita hoitaa liittohallitus.

9 LIITTOÄÄNESTYS

Liittohallitus voi päättää siirtää asian liittoäänestyksen ratkaistavaksi:

- merkittävässä kysymyksissä, joissa valinta on tehtävissä toisistaan selkeästi eroavien vaihtoehtojen välillä ja jotka eivät kuulu yhdistyslain 23 §:ssä lueteltuihin asioihin tai
- vaaleissa, joissa ehdokkaat on asetettu ennakkoon ja joissa ei toisaalta valita liittohallituksen jäseniä tai varajäseniä tai tilintarkastajia, ellei asiaa ole jo liittokokouksessa päätetty.

Mahdollisissa vaaleissa käytetään enemmistövaalitapaa.

Myös liittokokous voi tehdä edellä mainituissa asioissa päätöksen kysymyksen ratkaisemisesta lopullisesti liittoäänestyksessä. Näin silloin, kun liittohallitus on esittänyt tällaista ratkaisua

liittokokoukselle tai liittokokous sellaiseen päättyy asettamalla äänestykseen tai vaaliin vaihtoehdot.

Liittoäänestyksen toimeenpano tapahtuu erillisissä äänestystilaisuuksissa tai postitse äänestys- ja vaalijärjestyksen tarkemmin määräämällä tavalla.

10 LIITTOKOKOUS

Varsinainen liittokokous pidetään vuosittain kesäkuun loppuun mennessä.

Ylimääräinen liittokokous pidetään, mikäli liittokokous tai liittohallitus katsoo sellaisen tarpeelliseksi tai vähintään kolme kymmenesosaa (3/10) Tukiliiton äänioikeutetuista jäsenistä pyytää sitä kirjallisesti liittohallitukselta erityisesti ilmoitetun asian käsittelyä varten. Tällöin kokous on pidettävä kuudenkymmenen (60) vuorokauden kuluessa asianmukaisen kirjallisen pyynnön saapumisesta.

Jäsenyhdistyksen, joka haluaa, että tietty asia käsitellään liittokokouksessa, on lähetettävä kirjallinen esitys asiasta liittohallitukselle helmikuun loppuun mennessä. Liittohallitus päättää, onko kyseessä liittokokouksen toimivaltaan kuuluva asia ja valmistelee asian liittokokousta varten. Jos asia ei liittohallituksen päätöksen mukaan kuulu liittokokouksen toimivaltaan, liittohallitus antaa asiassa vastauksen.

Kokouskutsu

Kokouskutsu on lähetettävä kullekin Tukiliiton jäsenelle kirjeitse tai sähköpostitse vähintään kolmekymmentä (30) vuorokautta ennen kokousta.

Kokouskutsussa on mainittava käsiteltävät asiat.

Liittokokousedustajat ja äänivalta

Jäsenyhdistyksellä on liittokokouksessa yksi ääni kutakin alkavaa sataa (100) suoraa henkilöjäsentä kohti tai yksi ääni kutakin alkavaa tuhatta (1000) alueellisen jäsenyhdistyksen jäsenyhdistyksiin kuuluvaa henkilöjäsentä kohti.

Henkilöjäsenten lukumäärä määräytyy liittokokousvuoden ensimmäisen päivän mukaan.

Jäsenyhdistyksen ääniä voi käyttää yksi tai useampi kokousedustaja kuitenkin siten, että yksittäistä ääntä ei voi jakaa. Kunkin kokousedustajan käytettävissä oleva äänimäärä tulee kirjoittaa valtakirjaan tai osoittaa pöytäkirjan otteella.

Sama kokousedustaja voi valtakirjalla edustaa useamman jäsenyhdistyksen ääniä. Samalla kokousedustajalla voi olla korkeintaan 10 ääntä.

Liittohallituksen jäsenet ja Tukiliittoon työsuhteessa olevat henkilöt eivät saa toimia kokousedustajina.

Jäsenyhdistyksen nimeämällä kokousedustajalla on oltava valtakirja, josta ilmenee hänen käytettävissään oleva äänimäärä. Valtakirja on toimitettava keskustuomistolle viimeistään kaksi

viikkoa ennen liittokokousta ja ilmoittautumisen yhteydessä annettujen kokousohjeiden mukaisesti.

Puhe- ja läsnäolo-oikeus

Kannatusjäsenellä, kunniapuheenjohtajalla ja kunniajäsenellä on liittokokouksessa puheoikeus, mutta ei äänioikeutta.

Liittohallituksen jäsenellä ja varajäsenellä, tilintarkastajalla ja varatilintarkastajalla sekä liittohallituksen kokousvirkailejoiksi määräämillä henkilöillä on aina puheoikeus.

Liittokokous voi sallia puhe- ja läsnäolo-oikeuden myös muille henkilöille.

Asian ratkaiseminen äänestyksellä

Asiat ratkaistaan äänestyksessä ehdottomalla enemmistöllä, ellei näissä säännöissä muualla erityisessä tapauksessa toisin määrätä. Äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, mutta suljetuin lipuin toimitettavassa äänestyksessä ja vaalissa arpa.

Vaaleissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet (suhteellinen enemmistö). Jos valittavana on vain yksi henkilö, valituksi tulemiseen vaaditaan yli puolet annetuista äänistä.

Äänestys on avoin, ellei suljettua äänestystä pyydetä ja pyyntöä kannateta. Vaali on toimitettava suljetuin lipuin.

Varsinaisessa liittokokouksessa käsiteltävät asiat

- esitellään vuosikertomus, tuloslaskelma ja tase sekä tilintarkastuskertomus edelliseltä kalenterivuodelta
- päätetään tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta sekä vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille
- päätetään seuraavan kalenterivuoden jäsenmaksun yksikköperusteiden suuruus sekä kannatusjäsenten jäsenmaksujen suuruus
- hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi
- valitaan joka kolmas vuosi liittohallituksen puheenjohtaja, jota kutsutaan Tukiliiton puheenjohtajaksi, jäsenyhdistysten 60 vuorokautta ennen liittokokousta esittämistä ehdokkaista
- valitaan liittohallituksen muut jäsenet varajäsenet erovuoroisten tilalle jäsenyhdistysten 60 vuorokautta ennen liittokokousta esittämistä ehdokkaista
- päätetään liittohallituksen palkkioista joka 3. vuosi
- valitaan kokouksen niin päättäessä viisi henkilöä vaalivaliokunnan jäseniksi seuraavaksi kalenterivuodeksi.
- valitaan yksi (1) tilintarkastaja ja tarvittaessa hänelle varatilintarkastaja tarkastamaan seuraavan kalenterivuoden hallintoa ja tilejä;
- päätetään muista liittokokoukselle sääntöjen määräämässä järjestyksessä esitetyistä asioista.

Ylimääräisessä liittokokouksessa käsiteltävät asiat

Ylimääräisessä liittokokouksessa käsitellään ne asiat, joita varten se on kutsuttu koolle.

11 LIITTOHALLITUS

Kokoonpano

Liittohallituksen muodostavat Tukiliiton puheenjohtaja sekä kahdeksan jäsentä ja neljä varajäsentä.

Liittohallitus valitsee varsinaisten jäsentensä kaksi varapuheenjohtajaa, joita kutsutaan Tukiliiton varapuheenjohtajiksi.

Liittohallituksen varsinaisista jäsenistä vähintään viiden henkilön tulee edustaa näiden sääntöjen 2 kohdassa-määriteltyä kohderyhmää ja heistä vähintään yhden tulee olla liiton kohderyhmään kuuluva vammainen henkilö.

Liittohallituksen esittelijänä toimii Tukiliiton toiminnanjohtaja tai muu hallituksen tehtävään määräämä Tukiliiton toimihenkilö.

Toimikausi

Liittohallituksen puheenjohtajan varapuheenjohtajan, jäsenen ja varajäsenen toimikausi on kolme vuotta. Toimikausi alkaa valintaa seuraavan elokuun alusta ja päättyy kauden päättymisvuotena heinäkuun lopussa.

Jäsenistä on vuosittain erovuorossa kolmasosa. Varajäsenistä on vuosittain erovuorossa yksi, paitsi joka kolmas vuosi kaksi.

Liittohallituksen puheenjohtaja voi toimia tehtävässä yhtäjaksoisesti enintään kolme toimikautta. Varapuheenjohtaja, jäsen ja varajäsen voivat toimia samassa tehtävässä yhtäjaksoisesti enintään kaksi toimikautta.

Päätöksenteko

Liittohallitus kokoontuu Tukiliiton puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta vähintään neljä (4) kertaa vuodessa. Liittohallitus on kutsuttava koolle myös, jos vähintään puolet liittohallituksen muista jäsenistä sitä vaatii.

Liittohallitus on päätösvaltainen, kun Tukiliiton puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet (1/2) muista jäsenistä tai varajäsenistä on läsnä.

Kullakin jäsenellä on yksi (1) ääni liittohallituksen kokouksessa. Asiat ratkaistaan äänestyksessä ehdottamalla enemmistöllä. Äänten mennessä tasan kokouksen puheenjohtajan kanta ratkaisee, vaaleissa kuitenkin arpa.

Liittohallituksen tehtävät

- johtaa, valvoo ja kehittää Tukiliiton yleistä toimintaa lakien, sääntöjen, liittokokousten ja liittoäänestysten päätösten mukaisesti;
- valmistella liittokokouksessa käsiteltävät asiat ja kutsua liittokokous koolle sekä huolehtia liittoäänestysten toimeenpanosta;
- hyväksyä ja erottaa Tukiliiton jäsenyhdistykset;
- asettaa tarpeelliset toimikunnat;
- huolehtia Tukiliiton taloudesta ja omaisuuden hoidosta;

- päättää Tukiliiton kiinteän ja irtaimen omaisuuden ostamisesta, myymisestä ja vaihtamisesta;
- päättää lainanotosta, omaisuuden panttaamisesta ja takausten antamisesta;
- palkata ja erottaa Tukiliiton johtavat toimihenkilöt sekä sopia johtavien toimihenkilöiden työehdoista;
- nimetä Kehitysvammaisten Palvelusäätiön sääntöjen mukaisesti edustajat säätiön hallitukseen;
- toimia yhteistyössä viranomaisten sekä vammaisten ihmisten parissa työskentelevien kotimaisten ja kansainvälisten yhteisöjen kanssa;
- hyväksyä sisäiset säännöt, joissa määritellään tarkemmin liittohallituksen ja työntekijöiden vastuualueet;
- käsitellä liittohallituksen käsiteltäväksi osoitetut jäsenyhdistysten tekemät esitykset.

12 TOIMINNANJOHTAJA

Tukiliitolla on liittohallituksen valitsema toiminnanjohtaja.

Toiminnanjohtajan tehtävänä on liittohallituksen päätösten mukaisesti ohjata ja kehittää liiton toimintaa, vastata asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä huolehtia päätösten toteuttamisesta, jollei asioista ole toisin määrätty liittohallituksen antamissa sisäisissä säännöissä.

13 VAALIVALIOKUNTA

Liitolle voidaan tarvittaessa valita vaalivaliokunta. Vaalivaliokuntaan kuuluu viisi (5) jäsentä, jotka liittokokous valitsee seuraavaksi kalenterivuodeksi. Vaalivaliokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Vaalivaliokunnan tehtävänä on valmistella liittokokoukselle henkilövalintoja. Liittokokous ei ole sidottu vaalivaliokunnan esitykseen.

14 TUKILIITON NIMEN KIRJOITTAMINEN

Tukiliiton nimen kirjoittavat Tukiliiton puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja toiminnanjohtaja, kaksi aina yhdessä tai joku heistä yhdessä liittohallituksen määräämän liiton muun luottamus- tai toimihenkilön kanssa. Lisäksi nimen voi kirjoittaa kaksi liittohallituksen määräämää liiton johtavaa toimihenkilöä yhdessä.

15 TOIMINTA- JA TILIKAUSI, TILINTARKASTUS

Tukiliiton toiminta- ja tilikausi on kalenterivuosi.

Liittohallituksen on jätettävä tuloslaskelma ja tase sekä muut hallintoon ja talouteen liittyvät asiakirjat tilintarkastajille huhtikuun loppuun mennessä. Tilintarkastajien on palautettava asiakirjat tilintarkastuskertomuksineen viidentoista (15) vuorokauden kuluessa.

Tukiliiton tilintarkastajaksi ja varatilintarkaksi valitaan joko HT- tai KHT-tilintarkastaja tai vastaava tilintarkastusyhteisö.

16 TUKILIITON SÄÄNTÖJEN MUUTTAMINEN JA TUKILIITON PURKAMINEN

Sääntöjen muuttamiseen vaaditaan, että muutosehdotusta kannattaa liittokokouksessa kahden kolmasosan (2/3) enemmistö annetuista äänistä.

Tukiliiton purkamisesta on tehtävä päätös kahdessa peräkkäisessä liittokokouksessa, joiden välillä tulee olla vähintään kuusikymmentä (60) vuorokautta, ja siihen vaaditaan kummassakin liittokokouksessa vähintään kahden kolmasosan (2/3) enemmistö annetuista äänistä.

Tukiliiton purkautuessa tai sen tultua lakkautetuksi luovutetaan sen varat johonkin Tukiliiton tarkoitusta palvelemaan toimintaan, jonka viimeinen liittokokous päättää.

17 VOIMAANTULO- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

Näitä sääntöjä noudatetaan 1.1.2020 alkaen.

Tukiliiton puheenjohtajan ja muiden liittohallituksen jäsenten vaali sekä tilintarkastajien valinta toimitetaan näiden sääntöjen mukaan ensimmäisen kerran vuoden 2020 liittokokouksessa valittaessa liittohallituksen jäseniä kaudelle 2020 – 2023 sekä valittaessa tilintarkastaja vuodelle 2021.

Tukiliiton puheenjohtajan ja kaikkien vuonna 2019 ja sitä aiemmin valittujen liittohallituksen jäsenten kausi päättyy 31.7.2020. Tukiliiton puheenjohtaja ja liittohallituksen jäsenet 1.8.2020 alkavalle kaudelle valitaan liittokokouksessa vuonna 2020.

Näiden sääntöjen kohdassa 11 tarkoitettu hallituksen jäsenten ja varajäsenten erovuoroisuus toteutetaan hallituksen kahtena ensimmäisenä toimintavuotena arpomalla. Arvonta suoritetaan liittokokouksessa heti valintojen jälkeen.

Vuoden 2019 liittokokouksessa päätetään näiden sääntöjen kohdassa 13 tarkoitetun vaalivaliokunnan mahdollisesta asettamisesta. Jos vaalivaliokunta päätetään vuodeksi 2020 asettaa, päättää liittohallitus vuoden 2019 viimeisessä kokouksessaan tähän ensimmäiseen vaalivaliokuntaan kutsuttavista henkilöistä valitsemalla heidät jäsenyhdistysten lokakuun 2019 loppuun mennessä asettamista ehdokkaista.